

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quænam sit illa stella Matutina, quam Christus perseuerantibus vsque in finem pollicetur. Qui vicerit, & custodierit vsque in finem opera mea, dabo illi stellam matutinam. Sectio VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Virga ferrea
pro equitate,
et contractio
vasis figuli
pro restaura-
tione, prae-
cipue accipienda
D. Hilar.
D. August.
Theodor.
Beda.

III.
D. Chrysoft.
Hierem. 19.

cum dicitur, *Virga directionis* seu *aequitatis*, *virga regni tui*. Contractio vero instar vasis figuli restorationem significat: ut quemadmodum vas ex molli luto effictum, nisi ad normam cadat, iterum frangitur ut melius efformetur: sic Messias debuerit gentes destructa vanae aearum superstitione ad fidei, morumque elegantiam traducere: hae enim intellexerunt hunc locum Diuus Hilarius, Diuus Augustinus, Theodoretus, Beda, Euthymius, in Psalm. 2. & Diuus Chrysoctomus homilia 4. ad baptizandos, tomo 5.

Quo loco simul aduertit Chrysoctomus cum destructio, & euersio significatur, non per vas figuli, sed per vas fictile exprimi solere. Etenim Hieremia 16. cum extrema Hierosolymorum euersio praenuntiatur, iubetur Propheta vas fictile in totius populi conspectu confringere. Id, quod non accidit, cum salutis spes promittebatur: tunc enim iussus est idem Propheta ad domum figuli se conferre, Hieremia 18. vbi non vas fictile iam decoctum, sed argillam adhuc recentem conspexit, quae eo praesente fuit in aliud vas multo elegantius efformata. Vnde subiungitur: *Nunquid sicut figulus israhel non potero vobis facere domus israhel?* ex quibus concludit Chrysoctomus, cum Christus gentes contracturus dicitur, tamen vas figuli, in bonam partem accipiendum esse, de conuersione videlicet gentium ad fidem, & pulcherrimis gratiarum ornamentis, quae accepturae erant, vbi superstitionem & impietatem depoluisse, eaque ratione contractae in vasa honoris pulcherrima euasissent. Atque haec de prior parte sententiae dicta sint, iam de posteriori dicendum.

Quenam sit illa stella Matutina, quam Christus perseverantibus usque in finem pollicetur.

Qui viderit, & custodierit usque in finem opera mea, dabo illi stellam matutinam.

SECTIO VII.

1. ERAT eiusmodi posterior pars magnifica illius pollicitationis. *Qui viderit & custodierit usque in finem opera mea, dabo illi stellam matutinam.* Prima expositio est Bedae, Rupertii, Primasij, Christum per hanc stellam matutinam intelligentium: quia nocte huius seculi transacta, lucem & vitam sanctis aeternam pollicetur, sicut lucifer, seu stella matutina cito futurum solem denunciat, quo etiam sensu Christus ipse de se ait, Apocalypsis 22. *Ego sum genus & radix David, stella splendida, & matutina.* Sicut enim eum locum interpretatur Diuus Gregorius lib. 19. Moralium cap. 30. super illa verba capitis trigesimali octauo, *Nunquid producit luciferum in tempore suo? Christus, inquit, natus ex Virgine veluti Lucifer inter tenebras nostrae noctis apparuit, quia fugata obscuritate peccati, aeternum nobis mane nunciavit, & praeterea qui viuis apparuit post mortem, matutina nobis stella factus est, quia dum in semetipso exemplum nobis resurrectionis praebuit, qua lux sequatur, indicauit. Vnde recte per Ioannem dicit, *Ego sum stella splendida, & matutina, Apoc. 22.* Eodem aliusit Apostolus ad Romanos 13. cum dixit. *Nox praecessit, dies autem appropinquauit.* Etenim Christus adueniens, non solum fulgentissimum gratiae diem tanquam lucifer futurum significauit, sed etiam instans solis effecit: quam ob causam apud Elajam, cap. 16. splendor ipse, & lampas lucidissima appellatur illis verbis: *Donec egredietur vs splendor iustis eius, & saluator eius vs lampas accendatur.* Eodem mysterio*

Beda.
Rupert.
Ansbert.
Panon.
Apoc. 22. 16.

D. Greg.

Stella matu-
tina, Chri-
stus in resur-
rectione, idē
que lucifer
& sol propter
diem gratia.
Apoc. 22. 16.
Rom. 13. 11.
Esa. 62. 1.

sterio Psalm. 21. inscribitur *pro susceptione, vel assumptione matutina*, seu ut alij transferunt *pro cerna aurora*, seu *cerna matutina*: sic enim Felix: alij verò Hebræorum *stellam matutinam*, quæ omnes translationes ad humanitatem Christi ad austrum ad auroram resurgentis pertinent, de quibus videndus est Titelmanus in suis in Psalmos annotationibus ex Hebræo, & Chaldæo.

Titelman.

Secunda est Richardi de sancto Victore, *stellam matutinam*, interpretantis gratiam iustificantem, vel gloriam animæ dumtaxat, quæ stella quædam dicitur propter contemplationis splendorem, *matutina* autem propter inchoationem beatitudinis: quæ *stella matutina* mutabitur in solem meridianum, quâdo anima glorificabitur in resurgente corpore, iuxta illud Matth. 13. *Fulgebunt iusti sicut sol in regno Patris eorum*. Tertia est Ioachimi, qui ait, *stellam matutinam* cum sit prima diei lux, solique claritatem præcurat, significare domum scientiæ, per quod nunc inuisibilia ex parte cognoscimus, tunc verò facie ad faciem intelligemus eunt de claritate in claritatem, ita ut ea, quam nunc habemus, contemplatio proficere debeat in diem. Quartam affert Primasius, posse nimirum per *stellam matutinam* corporum resurrectionem accipi, qua adueniente, mundanæ noctis tenebræ fugabuntur, *stella* enim *matutina* sicut noctis finem, ita diei præbet initium. Concinit huic expositioni titulus Psalmi vigesimi primi, qui inscribitur, *pro susceptione matutina*, eo quod in eo Christus commemorata prius sua passione postulet à Patre *susceptionem matutinam*, id est, corporis sui resurrectionem matutino tempore, ut possit eius encomia toti mundo denunciare.

II.
Richard. V.
Floruit.
Secunda ex-
tra iustificans
vel gloria
anima.
Matth. 13.
Ioachimus.
Tertia do-
num scientiæ.
Quarta re-
surrectio
corporum.
Primasius.

Quinta est aliorum, *stellam matutinam* intelligentiam sacræ scripturæ interpre- tantium, quam Dominus fidelibus concedit, iuxta illi Psalmi vigesimi quarti. *Fir- mamentum est Dominus timentibus eum, testamentum ipsius, ut manifestetur illis*. Id quod cæstat Petrus 2. epistola capite 1. ubi intelligentiam scripturæ luciferum appel- lacillis verbis. *Cui, id est sermoni prophético, benefacitis attendentes, donec lucifer oriatur in cordibus vestris. Quo loco lucifer*, non solum gratiam aut gloriam signifi- cat; sed etiam intelligentiam sacræ scripturæ, diuinorumque mysteriorum cog- nitionem, quæ iis promittitur, qui in scripturis intelligendis operam poluerint. Rectè autem hoc loco huiusmodi præmium Christus pollicetur ijs qui cum Ie- zabele, id est, hæreticis, de scripturæ sacræ intelligentia decertarunt, eorumque errores diuinarum literarum testimonijs repulerunt. Omnes hæc expositiones probabiles sunt, & textui constantæ: Sed primam locum obtinet, quæ Chris- tum: Secundam, quæ sempiternam gloriam: Tertium, quæ gratiam: Quar- tum, quæ intelligentiam scripturæ: Quintum, quæ gloriam corporis interpre- tatur.

V.
Quinta intel-
ligentia sacræ
scripturæ.
Psal. 24. 14.
Petr. 1. 19.

IECAS

POCAS